

Aan de leden van de Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid
van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN Haag

Via: cie.szw@tweedekamer.nl

Betreft: gezamenlijke brief Valente, Leger des Heils, Stichting Zwerfjongeren Nederland en de Landelijke Cliëntenraad tbv Algemeen overleg d.d. 18 juni 2020 over Armoede- en schuldenbeleid.

Amsterdam, 12 juni 2020

Geachte leden van de Vaste commissie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid,

Op 18 juni 2020 spreekt u met staatssecretaris over armoede en schulden. Een van de groepen die in de afgelopen tijd de aandacht hebben gemist in het politieke debat in uw commissie zijn de dak- en thuisloze jongeren: over hun belabberde inkomenspositie en complexe schuldsituatie.

De urgentie

De groep jonge dak- en thuislozen groeit. Dit is onlangs ook nog geconstateerd door de Tijdelijke Werkgroep Sociale Impact onder leiding van de Amsterdamse burgemeester Femke Halsema. Uit CBS-cijfers van augustus 2019 bleek dat het aantal dak- en thuisloze jongeren (18-30 jaar) in tien jaar tijd is verdrievoudigd van 4.000 jongeren in 2009 naar 12.600 in 2018. Jaarlijks stromen 20.000 jongeren op hun 18e de jeugdzorg uit met een grote kans hebben op dakloosheid.

Inkomenspositie thuisloze jongeren: € 255 per maand

In de samenwerking met BZK is er veel aandacht voor nieuwe woningen, maar we missen de aandacht voor de inkomenspositie van thuisloze jongeren in de leeftijd van 18 tot 21 jaar. Want het probleem ligt niet alleen bij wonen, maar ook bij inkomen. Als jongeren tot 21 jaar afhankelijk zijn van de bijstand en niet meer dan zo'n 255 euro per maand ontvangen is de kans klein dat ze daarvan die nieuwe woonplekken kunnen betalen.

Financiële bestaanszekerheid voor 18-19-20-jarigen die jeugdzorg verlaten

Wij vragen jullie om deze jongeren een betere start te gunnen, dan ze nu krijgen en in te zetten op een structurele oplossing. De wetgever gaat er van uit dat de ouders van 18-19-20-jarigen een onderhoudsplicht hebben. Jongeren die geen ouders meer hebben, of van wie de ouders niet in staat zijn om aan deze onderhoudsplicht te voldoen, komen als zij jeugdzorg (+ jeugd-GGZ/jeugd-detentie)

verlaten vanwege onvoldoende financiële bestaanszekerheid vanaf hun 18e jaar direct in de schulden. De kosten voor levensonderhoud zijn voor 18-19-20-jarigen even hoog als voor een 21-jarige. Niet alle ouders zijn in staat om aan de onderhoudsplicht te voldoen. Als daarbij komt, dat de betreffende jongere niet langer bij zijn ouders of op een jeugdzorgplek terecht kan, betekent dit in de praktijk dat de jongere een bijstandsuitkering krijgt van € 255 en dak- of thuisloos wordt.

Van het minimumjeugdloon (€ 680 per maand) of een bijstandsuitkering (€ 256 per maand) kan een 18, 19, 20-jarige die er alleen voor staat niet rondkomen.

Binnen de huidige wetgeving is het voor hen dus heel erg lastig om een kamer te vinden en een bestaan op te bouwen en met hun toekomst bezig te zijn. Dit komt door de lage uitkeringen binnen de Participatiewet voor jongeren tussen 18 en 21 jaar. Hun uitkering is gerelateerd op het wettelijk jeugdminimumloon, waardoor zij een hele lage uitkering ontvangen. Van ouders wordt verwacht dat zij een onderhoudsplicht hebben. Echter deze jongeren hebben vaak geen contact meer met hun ouders of hebben geen ouders meer.

Meer inzet van SZW: jongerendakloosheid is ook een armoedevraagstuk

We zijn blij met de ambitie van staatssecretaris Blokhuis om dakloosheid onder jongeren 100% terug te dringen, onder andere met zijn Actieprogramma D&TJ. We zien dat er concrete stappen gezet worden om tot verbeteringen te komen. Ook zien we dat het ministerie van BZK/Wonen investeert om woonplekken te realiseren. Dat ervaren we als positief. Om tot echte oplossingen te kunnen komen vragen we om concrete investeringen vanuit het ministerie van SZW om deze groep jongeren 18 – 21 jaar financiële bestaanszekerheid te bieden en om schuldenproblematiek te voorkomen.

Ons voorstel om inkomensondersteuning

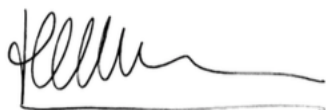
Ons voorstel is om de inkomensondersteuning voor dak- en thuisloze jongeren van 18 tot en met 20-jarigen op dezelfde wijze te compenseren aan gemeenten als de inkomensondersteuning van dakloze 21plussers (de zg daklozenuitkeringen), namelijk via de gebundelde uitkering in het Gemeentefonds. We stellen voor om de vrijblijvende mogelijkheid om een uitkering van jongeren aan te vullen uit de bijzondere bijstand tot het niveau van de uitkering voor 21-jarigen (€ 1052,00 euro bruto per maand) (artikel 12 van de Participatiewet) en dit om te zetten naar een plicht. Door het invoeren van een norm voor zelfstandig wonende alleenstaande onder artikel 20 te regelen in de Verzamelwet. Indien een jongere zelfstandig woont, dan de norm voor 21-jarigen aanhouden.

Een toekomst voor deze jongeren: voorkomen van schulden

Als deze jongeren een uitkering ontvangen op het niveau van een 21-jarige, krijgen ze in ieder geval een kans om aan hun toekomst te gaan bouwen. En we voorkomen daarmee tevens de hoge kosten die gemeenten en daarmee ook de samenleving maken in het saneren van de vaak torenhoge schulden van de jongeren. De kans is anders groot dat deze jongeren een leven lang in de bijstand terecht komen in plaats van met hun toekomst bezig te zijn.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met Marleen van der Kolk, programmamanager bij Stichting Zwerfjongeren Nederland: M 06 307 201 38.

Met vriendelijke groet,
mede namens Valente, Leger des Heils en LCR,

Hella Masuger, directeur,
Stichting Zwerfjongeren Nederland.